

Національна академія державного управління
при Президенті України

Дніпропетровський регіональний
інститут державного управління

**ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПУБЛІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА**

Матеріали
ХІІ науково-практичної конференції
(17 грудня 2020 р., м. Дніпро)

Дніпро
ДРІДУ НАДУ
2020

*Схвалено до друку рішенням Вченої ради Дніпропетровського
регіонального інституту НАДУ при Президентові України
від 29 грудня 2020 р., протокол № 10 / 240*

Редакційна колегія:

Л. Л. Прокопенко (голов. ред.), д-р держ. упр., проф.,
Є. І. Бородин, д-р іст. наук, проф., *О. М. Рудік*, канд. політ. наук, доц.,
В. В. Баитанник, д-р держ. упр., проф., *І. Д. Шумляєва*, канд. держ. упр., доц.,
А. П. Лимар, канд. іст. наук, доц., *Н. М. Рудік*, канд. держ. упр., доц.,
О. В. Овдін, канд. іст. наук, доц., *Л. А. Ткач* (відп. секретар).

П 68 Правові аспекти публічного управління: теорія та практика : матеріали
ХІІ наук.-практ. конф. 17 груд. 2020 р., м. Дніпро / за заг. ред. Л. Л. Прокопенка. – Д. :
ДРІДУ НАДУ, 2020. – 176 с.

Уміщені матеріали доповідей учасників щорічної науково-практичної
конференції «Правові аспекти публічного управління: теорія та практика» щодо
актуальних питань місцевого самоврядування, удосконалення правових засад
територіальної організації влади в Україні, напрямів розвитку законодавства у
сфері публічної служби, правових аспектів розвитку державного управління на
регіональному та місцевому рівнях.

Розраховано на фахівців державного управління, працівників органів
державної влади та місцевого самоврядування, науковців, викладачів, слухачів
Національної академії державного управління при Президентові України, а також
буде корисним для всіх, кого цікавить окреслене коло проблем.

СЕКЦІЯ 1

**Актуальні питання правового регулювання місцевого
самоврядування в Україні**

<i>БИРКОВИЧ Тетяна, КАБАНЕЦЬ Олександр.</i> Європейські принципи децентралізації влади в Україні	7
<i>БОНДАРЕЦЬ Єлизавета.</i> Актуальні питання правового регулювання державної регіональної політики в Україні	9
<i>БОЧАРОВА Наталія.</i> «Міський порядок денний» (EU Urban Agenda) в регіональній політиці Європейського Союзу	11
<i>КРИВЧИК Геннадій, ЄВССЄВА Галина.</i> Дотримання принципу балансу державних і громадських інтересів як запорука запобігання соціальних конфліктів	14
<i>МАМАТОВА Тетяна.</i> Розвиток нормативного забезпечення надання адміністративних послуг органами місцевого самоврядування у 2015 – 2020 роках	18

СЕКЦІЯ 2

**Напрями розвитку законодавства про державну службу
та службу в органах місцевого самоврядування**

<i>ГОНЧАРУК Наталія.</i> Правове регулювання місцевого самоврядування в умовах децентралізації влади в Україні	23
<i>ЛИМАР Андрій.</i> Удосконалення інституційної складової надання безоплатної правової допомоги	27
<i>МАЗЧЕНКО Єлизавета.</i> Формування правової культури державної служби як складової її організаційної культури	30

СЕКЦІЯ 3

**Удосконалення правових засад публічного управління
в контексті європейської інтеграції України**

<i>БАРДАХ Олександр.</i> Основні напрямки правового забезпечення цифрової трансформації в Україні: європейський вимір	33
<i>БОНДАРЕНКО Віктор.</i> Окреслення й правове удосконалення засад етнічної політики в контексті європейської інтеграції України	36
<i>БОРИСОВА Юлія.</i> Адміністрування пенсійних систем в країнах Європи: публічне versus приватне	41
<i>БУТИРСЬКА Тетяна.</i> Правова держава в контексті концепції тринітарності	44
<i>ГРИЦЯК Ігор.</i> Європейська політика сусідства та Східне партнерство: геополітичні кроки ЄС до окремих пострадянських країн-сусідів та Росії	47

<i>ДЕМОШЕНКО Генадій. Основні напрямки правового забезпечення цифрової трансформації в Україні: європейський вимір .....</i>	<i>51</i>
<i>ЖУРАВЕЛЬ Тамара. Військово-цивільна адміністрація як важливий елемент механізму державного управління: правовий аспект .....</i>	<i>54</i>
<i>ЗОЛОТАРЬОВ Євген. Правове забезпечення процесів трансформації системи митних послуг .....</i>	<i>58</i>
<i>КРАСІВСЬКИЙ Орест. Зарубіжний досвід формування іміджу органів публічної влади .....</i>	<i>60</i>
<i>МАКАШОВ Валерій. Правове регулювання державно-управлінської діяльності у сфері оздоровчої рухової активності населення .....</i>	<i>63</i>
<i>НОВІЧЕНКО Надія. Правові засади розвитку цифрових компетентностей у Європейському Союзі .....</i>	<i>66</i>
<i>ОВДІН Олександр. Проблеми законодавчого визначення граничної чисельності збройних сил України у контексті захисту національної безпеки .....</i>	<i>69</i>
<i>ОРГІЄЦЬ Оксана. Офшоринг як важливий етап управління персоналом (на прикладі державної служби ФРН) .....</i>	<i>72</i>
<i>ПИРОГОВА Юлія. Соціально-психологічні методи управління людськими ресурсами у сфері публічної служби .....</i>	<i>75</i>
<i>ПРОКОПЕНКО Леонід. Класифікація видів соціальних послуг в Литві ....</i>	<i>78</i>
<i>РЕМЕЗОК Анастасія. Інституційна спроможність судової системи України: правовий аспект .....</i>	<i>79</i>
<i>САВОСТЕНКО Тетяна. Нормативно-правове забезпечення процесів управління державними інвестиціями в Україні: сучасні зміни у контексті євроінтеграції .....</i>	<i>82</i>
<i>СЕРЬОГІНА Тетяна. Форми забезпечення функціонування організацій громадського сектору в Україні .....</i>	<i>85</i>
<i>ХМІЛЬ Тетяна. Антропологічна парадигма публічного управління .....</i>	<i>87</i>
<i>ЦУБЕНКО Дар'я. Удосконалення правових засад дипломатичної служби України в системі публічного управління .....</i>	<i>89</i>
<i>ЧЕРЕДНИЧЕНКО Анастасія. Зміни ціннісних орієнтирів: основні фактори та тенденції .....</i>	<i>92</i>
<i>ЧОРНОМОРЕЦЬ Юлія. Удосконалення інституту адвокатури в процесі європейської інтеграції України .....</i>	<i>95</i>
<i>ШУМЛЯЄВА Ірина. Сучасне регулювання відносин партисипативної демократії на рівні місцевого самоврядування в ЄС .....</i>	<i>97</i>
<i>ЩЕРБАКОВ Павло. Нормативно-правове забезпечення впровадження електронного урядування в Україні .....</i>	<i>101</i>

СЕКЦІЯ 4

Сучасні тенденції організації публічно-управлінської діяльності на регіональному та локальному рівні

<i>БАЙМУРАТОВ Максим. Реформування компетенції місцевого самоврядування в Україні в контексті муніципальної реформи .....</i>	<i>105</i>
---	------------

<i>БИРКОВИЧ Віктор, ПАЛАМАРЧУК Світлана. Особливості управління національними природними парками .....</i>	<i>108</i>
<i>БІЛА Дар'я. Аналіз взаємодії рівнів публічного управління щодо формування і реалізації державної молодіжної політики .....</i>	<i>111</i>
<i>БОБРОВНИК Деніс. Вплив глобалізаційних процесів на територіальну громаду в контексті набуття нею глобалістського потенціалу .....</i>	<i>114</i>
<i>БОРОДІНА Оксана, БІЛОГУБ Григорій. Реформа децентралізації публічної влади в Україні: інституціональні та правові аспекти .....</i>	<i>117</i>
<i>КАЛАРАШ Андрій. Становлення системи захисту прав споживача в рамках територіальної громади в Україні: питання теорії .....</i>	<i>120</i>
<i>КОЛОСОВСЬКА Ірина. Сучасні тенденції взаємодії інститутів влади та громадянського суспільства .....</i>	<i>123</i>
<i>ЛАХИЖА Микола, АНТОНЕНКО Владислав. Інформатизація публічної адміністрації Республіки Польща як комплексний процес ....</i>	<i>126</i>
<i>ПОСТОРОНКО Інна. Сучасний муніципалізм: доктринальні підходи до розуміння та визначення .....</i>	<i>128</i>
<i>ПРОКОПЕНКО Сергій. Правове регулювання чоловічої середньої освіти на Катеринославщині в другій половині XIX – на початку XX ст. ....</i>	<i>131</i>
<i>ФОРКУЦА Олена. Аналіз проведення інституційного аудиту у закладах загальної середньої освіти в 2019 році Державною службою якості освіти України .....</i>	<i>134</i>
<i>ХВАН Руслан. Актуальні питання реформування місцевого самоврядування в Україні в контексті муніципальної реформи .....</i>	<i>138</i>
<i>ШИПІЦІНА Євгенія. Деякі питання організаційно-правової діяльності публічного управління загальною середньою освітою на регіональному та локальному рівні .....</i>	<i>141</i>

СЕКЦІЯ 5

Правові основи формування та реалізації національної антикорупційної політики

<i>АКІМОВ Олександр. Corruption risks in procurement .....</i>	<i>144</i>
<i>АКІМОВА Людмила. Analysis of corruption risks in state bodies .....</i>	<i>147</i>
<i>БИРКОВИЧ Олександр. Судова влада в системі поділу влад сучасної України .....</i>	<i>150</i>
<i>ВИНОГРАДОВА Наталія, ПАНАХІ Олег, КРАЄВИЙ Антон. Інституціональні засади формування та реалізації державної антикорупційної політики в Державній митній службі України .....</i>	<i>154</i>
<i>ЛИСАЧОК Алла. Основні правові аспекти формування та реалізації національної антикорупційної політики та її вплив на механізм управління інвестиційною безпекою .....</i>	<i>157</i>
<i>РУДІК Надія. Індекс сприйняття корупції 2019: проблеми з експортом корупції в країнах верхньої частини рейтингу .....</i>	<i>160</i>

<i>РУДІК Олександр. Проблема політичної доброчесності в контексті Індексу сприйняття корупції 2019 .....</i>	166
<i>ХАМХОДЕРА Олег. Щодо антикорупційної «професійності» президентського опитування (від 25.10.2020 р.) .....</i>	171

СЕКЦІЯ 1

Актуальні питання правового регулювання місцевого самоврядування в Україні

Тетяна БИРКОВИЧ

д.держ.упр., професор, професор кафедри інформаційних технологій Київського національного університету культури і мистецтв

Олександр КАБАНЕЦЬ

к.ю.н. доцент кафедри державного управління і права ПВНЗ Київський університет культури

ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРИНЦИПИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Україна на сучасному етапі свого розвитку неухильно спрямовує свої зусилля на реалізацію євроінтеграційного курсу в питанні реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади.

Децентралізація влади у країнах Європейського Союзу відбувається на підставі джерел європейського права. Основними джерелами європейського права вважають: договори про заснування ЄС та європейських співтовариств, Хартію основних прав ЄС, рішення Європейського суду справедливості, законодавство ЄС, національне право, рішення Європейського суду з прав людини та Європейський кодекс належної адміністративної поведінки тощо

Будь-яка діяльність здійснюється на певних принципах. Принципи – це керівні засади, фундамент, головні закономірності та базові відносини, на яких здійснюється організація та функціонування європейського урядування.

Євроінтеграційний курс України вимагає створення в Україні ефективної, дієздатної системи місцевого самоврядування, яка б відповідала цінностям демократичного суспільства та обумовлена потребою в розбудові її як соціальної країни, де людина відповідно до ст. 3 Конституції України є найвищою соціальною цінністю, а права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави.

Децентралізація влади в Україні є один із способів підвищення ефективності функціонування публічної влади, яка успішно реалізована у практиці більшості держав Європейського Союзу та повинна здійснюватися на принципі народовладдя, який забезпечує реальні можливості реалізації народом належної йому влади на всіх рівнях.

Важливо те, що європейські принципи реалізації влади забезпечують

СЕКЦІЯ 5

Правові основи формування та реалізації національної антикорупційної політики

Олександр АКІМОВ,

*д.держ.упр., доцент, Заслужений економіст України,
начальник відділу правового забезпечення,
Національна служба посередництва і примирення*

CORRUPTION RISKS IN PROCUREMENT

In October 2020, the Verkhovna Rada of Ukraine registered the draft Law of Ukraine «On Amendments to the Law of Ukraine» On Public Procurement «To Prevent Customer Abuse when Disclosing Information and on the Rights of Procurement Participants» (hereinafter referred to as the draft Law). According to the explanatory note, the draft Law was developed in order to protect the rights and interests of all persons taking part in the procurement procedure, as well as to expand the list of information and documents that are necessarily published by the customer on the web portal of the Authorized Body. So, taking into account the above, the draft Law provides for the introduction of two key amendments to the Law of Ukraine «On Public Procurement», in particular: a) on the obligation of the customer to publish all the estimate documentation in the event of the purchase of works (services) for repair (construction); b) on the granting of the right to participate in the consideration of the complaint to the participant determined by the decision of the customer as the winner (admitted by the decision of the customer to the auction), if such a decision is appealed by another entity. Now, thanks to the procurement reform in Ukraine, procurement procedures are carried out electronically through the public procurement system ProZorro, which is designed to ensure that corruption is minimized. At the same time, the introduction of e-procurement makes it difficult, but does not completely exclude the possibility of corruption risks during public procurement.

The provisions of the Law of Ukraine «On Public Procurement» [1] establish the obligation of customers to publish the procurement agreement and all annexes to it within three working days from the date of its conclusion. Estimated documentation is one of the main documents that determines the estimated cost of construction or repair of a planned project – an object, structure, road or part thereof. It is the estimate documentation and its estimated part that detail the construction costs that the contractor must comply with when executing the contract for the purchase of repair (construction) works (services).

We analyzed the contracts for the purchase of repair (construction) works (services) published by customers in the electronic public procurement system

ProZorro during October 2020, the price of which amounted to more than UAH 40 million. So, according to the results of the analysis, it was found that more than 45 % of cases, customers avoided the publication of estimate documentation.

Thus, information from the electronic public procurement system confirms that in repeated cases, customers evade publishing the estimate documentation of the contract, instead posting in ProZorro other, much less «informative» annexes to the contract – cost calculations, summary estimates, price agreement protocols, scope of work, to be completed, financing plans and other general calculations that do not contain detailed information about the cost of building materials, as well as the cost of their delivery. This makes it impossible to fully assess customers' compliance with the principles of maximum economy, efficiency and proportionality in the use of budget funds.

It should also be borne in mind that, despite the legal mechanisms provided for by the current legislation of Ukraine, guaranteeing the right of everyone to access information held by subjects of power and other administrators of public information (in particular, they are enshrined in Article 34 of the Constitution of Ukraine, the Law of Ukraine «On Information», as well as in the Law of Ukraine «On Access to Public Information»), so judicial practice shows that unscrupulous customers in repeated cases refuse to provide estimate documentation for the performance of works (services) for repair (construction) at the request of subjects [2 – 6].

It should be noted that the drafters of the draft Law proposed amendments to Article 10 of the Law of Ukraine «On Public Procurement», which obliges customers of work (services) for repair (construction) to upload all estimate documentation to the web portal of the Authorized Body in case of purchase of work (services) for repair (construction) within three days from the date of the conclusion of the contract.

Thus, we can conclude that the revealed tendency of customers' evasion in publishing estimate documentation contradicts the principles of public procurement, which are regulated by the Law of Ukraine «On Public Procurement», in particular, the principles of openness and transparency at all stages of procurement, as well as prevention of corruption and abuse. The lack of such information in the public domain on the web portal of the Authorized Body limits control over the quality of contract execution, its cost, as well as the potential overstatement of construction materials, work, etc., creates conditions for the spread of corrupt practices. Considering the above, we can state that the proposed amendments to the Law of Ukraine «On Public Procurement» are aimed at minimizing corruption risks and are designed to strengthen public control over the conduct of procurement procedures and the use of budget funds. The adoption of amendments to the draft Law will prevent unscrupulous customers who deliberately hide separate annexes to contracts containing important information on the volume and cost of materials under contracts for the purchase of repair (construction) works (services).

List of references

1. About public procurement. Law of Ukraine dated December 25, 2015 № 922-VIII. URL: zakon.rada.gov.ua.
2. Akimov O. O. Corruption as a threat to the economic security of Ukraine. Implementation of the state anti-corruption policy in the international dimension: Materials of the III Intern. scientific and practical. Conf., 7 Dec. 2018, Kiev: at 2 pm / [Editorial board: V. V. Cherney, S. D. Gusarev, S. S. Chernyavsky and others]. – Kiev: Nat. acad. int. cases, 2018. – Part 2. 22 – 25.
3. Akimov O.O. Psychological aspects of manifestations of corruption in public administration. Public administration: theory and practice. – 2014. – № 1. 181–188.
4. Akimov O. Legal analysis of the system of preventing and combating corruption in the state administration of Ukraine. Analytics and power: zhurn. Expert analyst. materials and sciences. pr. Institute of problems. state ex. and local local government / Nat. acad. state ex. under the President of Ukraine. – K. : NAGU, 2014. – № 10. 139 – 146.
5. Akimova L.M. The mechanism of state management of ensuring economic security in Ukraine: monograph / L.M. Akimova. – K. : Center for educational literature, 2018. – 323 p.

Список використаної літератури

1. Про публічні закупівлі. Закон України від 25 грудня 2015 року № 922-VIII. URL: zakon.rada.gov.ua.
2. Акімов О. О. Корупція як загроза економічній безпеці України / О. О. Акімов // Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., 7 груд. 2018 р., Київ : у 2 ч. / [редкол.: В. В. Черней, С. Д. Гусарєв, С. С. Чернявський та ін.]. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2018. – Ч. 2. – С. 22 – 25.
3. Акімов О. О. Психологічні аспекти проявів корупції в державному управлінні / О. О. Акімов // Державне управління: теорія та практика. – 2014. – № 1. – С. 181 – 188.
4. Акімов О. Правовий аналіз системи запобігання і протидії корупції в державному управлінні України. / О. О. Акімов // Аналітика і влада : журн. експерт.-аналіт. матеріалів і наук. пр. Ін-ту пробл. держ. упр. та місц. самоврядування / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – К. : НАДУ, 2014. – № 10. – С. 139 – 146.
5. Акімова Л. М. Механізм державного управління забезпеченням економічної безпеки в Україні : монографія / Л. М. Акімова. – К. : Центр учбової літератури, 2018. – 323 с.

Людмила АКИМОВА,

*д.держ.упр., професор,
заслужений працівник освіти України,
професор кафедри фінансів та економічної безпеки,
Національний університет водного господарства
та природокористування*

ANALYSIS OF CORRUPTION RISKS IN STATE BODIES

The regulatory and legal framework and its implementation by the National Agency for the Prevention of Corruption and other state authorities show several positive trends: a) In general, there is a complete package of methodological documents required for assessing corruption risks (hereinafter also «ROC») in the activities of government bodies, state-owned companies, as well as private sector companies; b) The regulatory and legal framework in this area has been working only for the second year, despite this, a sufficiently high level of conformity of assessments of corruption risks at the level of central executive authorities has been demonstrated based on representative results.

Obviously, on about 12 pages of the Methodological Recommendations for the preparation of anti-corruption programs of government bodies (hereinafter, also «AK programs»), a certain number of generally technical issues could be improved, because the document is only two years old, and initially it can still be considered «Alive». The analysis of such moments is set out in our recommendations as part of its study.

The effectiveness of OCD is much more limited by three external factors: a) If the authorities are unwilling to conduct OCD, the National Agency for the Prevention of Corruption can do little about it. It would be naive to believe that one agency will be able to streamline all government bodies in this area of jurisdiction properly. Despite the threatening corruption in Ukraine, many high and low-level officials would essentially «cut off the hand that feeds them» if ROC were properly conducted and disclosed the real (actual) corruption risks; b) The regulatory framework sets its own limits. The Law of Ukraine «On the Prevention of Corruption» [1] (hereinafter also «ZPK») does not provide for any deadlines or effective sanctions for the heads of state authorities or state enterprises. Even a rigid legal framework could never «compel» public authorities to conduct proper corruption risk assessments. The result of OCD is quite mild in nature and controversial, and it is almost impossible to formalize it in the form of a disciplinary or similar offense. In addition to all of the above, detailing the obligations of public authorities in the Law of Ukraine «On the Prevention of Corruption» could increase the responsibility of their leaders (by introducing the instructions of the National Agency for the Prevention of Corruption in accordance with part two of Article 12 of the ZPK); c) Given that the assessment of corruption

Наукове видання

**ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ:
ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА**

Матеріали
ХІІ науково-практичної конференції
(17 грудня 2020 р., м. Дніпро)

В авторській редакції

Комп'ютерний оригінал-макет *О.М. Рудіка*

Підписано до друку 29.12.2020. Формат 60х84 1/16. Ум. друк. арк. 10,23. Обл.-вид. арк. 10,91.
Тираж 100 пр.

Дніпропетровський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління
при Президентіві України
Україна, 49044, Дніпро, вул. Гоголя, 29
Свідоктво про державну реєстрацію
ДК № 1743 від 06.04.2004